

BYGGESKIKK

Byggfag i samfunnsperspektiv.

Oppgaver tilpasset:

Tverrfaglig samarbeid mellom norsk og programfag på Bygg og anleggsteknikk.

Øving på nøkkelkompetanse; de grunnleggende ferdighetene:

Elevene skal trene på lesing og skriving av fagtekster i et tverrfaglig undervisningsopplegg. Sluttproduktet er en sammensatt tekst som skal kunne presenteres for andre. Både grafisk utforming og presentasjonsskriving er viktige element.

Presentasjon:

- Tverrfaglig samarbeid mellom norsk og programfag i BA
- Programfaget legger rammer i forhold til hva en skal satse på innenfor byggeskikk; historiske linjer eller sammenligning?
- I programfaget får elevene nødvendig bakgrunnskunnskap, både teori og en tur i nærområdet for å se på byggeskikk.
- Norskfaget legger rammer i forhold til teksttyper (rapport, artikkel, presentasjon) og grafisk utforming.

Forslag til gjennomføring:

PROGRAMFAGET:

Elevene leser om byggeskikk. Læreboka i programfaget vil ha avsnitt om dette. Norsklæreren kan bidra med lesestrategier. Elevene går tur i nærområdet og fotograferer forskjellige bygninger og bygningsdetaljer.

NORSKFAGET:

Norsklæreren går videre med forståelse av ord og begrep, tenkeskriving og samtale.

Forslag:

Tenkeskriving etter observasjon og fotografering i nærområdet:

- Byggeskikken i nærområdet vårt er preget av.....
- Når jeg ser på dette bildet, tenker jeg på.....

Skriv i fem minutter. Les tekstene høyt. Noter ord, uttrykk og viktige momenter på tavla. Lag en dialog i klassen ut fra det elevene har observert og tenkt.

Arbeid med ord og begrep:

Denne teksten er hentet fra Wikipedia. En kan bruke elevenes lærebok eller samarbeide med programfaglæreren om å finne relevante tekster:

Byggeskikk

Byggeskikk er et begrep som omfatter måter å bygge hus på, skikk og bruk i bygningsmessig forstand, innen et visst tidsrom i et gitt område – en region, en nasjon eller en kultur. Med denne betegnelsen forstås gjerne at byggemåten over en viss tid har vært så utbredt at den har satt et tydelig visuelt preg på bygningsmiljøet. Byggeskikken har etter sin definisjon rot i tradisjon som igjen er betinget av klima, ressurstilgang, økonomi, levemåte, behov for forsvar, fremmedkulturell påvirkning og forestillinger som overtro og religion. Byggeskikken kan være kontinental, nasjonal, regional og lokal – fra de store trekk, hovedpreg og ned til de enkelte bygningsdetaljer og dekor.

Grenseoppgangen mellom byggeskikk og arkitektur er upresis og omstridt. Det er vanlig å betrakte byggeskikker som folkelige, tradisjonsbundne og kollektive vaner eller mønstre for utforming av bebyggelse, mens arkitektur er akademisk og vanligvis tilstreber innovasjon og individuelle løsninger. De to begrepene kan oppfattes som motsetninger, samtidig som det finnes store «gråsoner» mellom dem.

- Hvilke ord i denne teksten er faguttrykk? Sett strek under disse ordene og snakk om hva de betyr,
- Er det vanskelige fremmedord? Sett strek under vanskelige ord og lag noen setninger der disse ordene blir brukt. Gjør det sammen i klassen.

- Skriv et kort sammendrag av hovedinnholdet i teksten. Gjør det sammen i klassen.

Oppgaver til presentasjonsskriving. Sluttproduktet:

- A. Skriv en rapport der du dokumenterer endringer i byggeskikk.
- B. Skriv en artikkel der du går inn på endringer i byggeskikk, og også sier noe om utviklinga og hvorfor endringene har kommet.
- C. Lag en presentasjon med illustrasjoner på endringer i byggeskikk der du også forklarer hva endringene innebærer.

Hvis elevene ikke har skrevet rapporter og artikler før, kan de få hjelp av modelltekster.

La elevene skrive et førsteutkast som de får respons på før teksten gjøres ferdig. Læreren i programfag gir respons på det faglige innholdet. Norsklærer gir respons på krav til sjanger og strukturering av teksten. Skal sluttproduktet presenteres for andre, må norsklærer til slutt gi hjelp til å finpusse rettskriving og tegnsetting.

Lag et hefte med bilder og tekst om lokal byggeskikk og presenter det i lokalavisa!

Læreplanmål:

Bygg og anlegg:

- gjøre rede for fagenes historiske utvikling og diskutere deres betydning i et samfunnsperspektiv
- gjøre rede for egenskapene til de vanligste materialene som brukes i byggteknikk

Norsk:

- mestre ulike muntlige roller i gruppesamtaler, foredrag, dramatiseringer, presentasjoner og framføringer som aktør og tilhører
- mestre ulike skriveroller som finnes i skole, samfunn og arbeidsliv
- skrive fagtekster knyttet til eget utdanningsprogram
- kombinere muntlige, skriftlige, visuelle og auditive uttrykksformer i framføringer og presentasjoner

Vurdering:

I dette tverrfaglige undervisningsopplegget arbeider en med flere læreplanmål i både norsk og programfaget. Elevene kan få en vurdering med karakter i begge fag hvis hele opplegget gjennomføres. Vurderingskriteriene avklares med klassen.

Fritt etter Britt-Iren Nordeide